

I

(Állásfoglalások, ajánlások, iránymutatások és vélemények)

ÁLLÁSFOGLALÁSOK

TANÁCS

A TANÁCS ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2007. június 25.)

a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos új közösségi stratégiáról (2007–2012)

(2007/C 145/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel „A munka minőségének és termelékenységének javítása: a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos közösségi stratégia 2007–2012 között” című, 2007. február 21-i bizottsági közleményre, amelynek tárgya az Európai Szociális Menetrendben foglalt pontok egyike,

mivel:

- (1) Az Európai Közösséget létrehozó szerződés 137. cikke alapján elfogadták a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos közösségi jog lényeges részét.
- (2) A munkahelyi minőség emberi, de ugyanakkor gazdasági dimenziója is jelentős, és a tagállamok a lisszaboni stratégia keretében elismerték, hogy az egészségvédelmi és biztonsági politika számottevő mértékben hozzájárul a gazdasági növekedéshez és a foglalkoztatáshoz.
- (3) Az európai szociális modell a zökkenőmentesen működő gazdaságra, a magas szintű szociális védelemre és oktatásra, valamint a szociális párbeszédre épül, és ezzel magában foglalja a foglalkoztatás minősége, és különösen a munkahelyi egészségvédelem és biztonság javítását.
- (4) Az Európai Uniónak a folyamatban lévő demográfiai változásokra figyelemmel erősítenie kell a vállalkozások versenyképességét, figyelembe véve az Európai Tanács 2001. március 23–24-i stockholmi, 2002. március 15–16-i barcelonai és 2007. március 8–9-i brüsszeli ülésén elfogadott következtetéseit.
- (5) A munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos új közösségi stratégiának (2007–2012) (a továbbiakban: „a közösségi stratégia”) elő kell segítenie a további fejlődést az által, hogy felhasználja a munkahelyi

egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos előző közösségi stratégia (2002–2006) által létrehozott helyzetet, amely a jó munkahelyi közérzet átfogó megközelítésén alapult, és a megelőzésre irányuló politikák fellendítéséhez és jelentős javuláshoz vezetett.

- (6) Az egészséges és biztonságos munkakörnyezet megteremtésének elősegítése érdekében a meglévő jogszabályok végrehajtása továbbra is valamennyi tagállam számára az egyik legfontosabb kötelezettség.
- (7) A munkahelyi baleseteknek és a foglalkozási megbetegedések előfordulásának – tagállamonként eltérő – száma bizonyos ágazatokban és bizonyos munkavállalói kategóriákban abszolút értékben továbbra is igen magas, ezért fontos, hogy az új stratégia orvosolja ezt a helyzetet,

ELFOGADJA EZT AZ ÁLLÁSFOGLALÁST:

I.

1. A Tanács tudomásul veszi a Bizottság azon véleményét, hogy a munkahelyi balesetek és a foglalkozási megbetegedések folyamatos, tartós és következetes csökkentésének megvalósítása érdekében az érintett feleknek számos cél elérésére kell törekedniük, többek között:
  - a) nagyobb hangsúlyt kell helyezni a közösségi jogszabályok végrehajtására;
  - b) támogatni kell a közösségi jogszabályoknak való megfelelést, különösen a kockázatosnak minősíthető ágazatok és vállalkozások, valamint a munkavállalók legsérülékenyebb csoportjai esetében;

- c) a munkahelyen bekövetkező változásokhoz kell igazítani és egyszerűsíteni kell a jogi keretet;
- d) elő kell mozdítani a nemzeti stratégiák kialakítását és végrehajtását;
- e) a munkavállalók magatartásában bekövetkező változások ösztönzésével, és ezzel egyidejűleg a munkáltatóknak az egészségközpontú megközelítés elfogadására való ösztönzésével olyan általános kultúrát kell kialakítani, amelyben az egészségvédelem és a kockázatok megelőzése érték;
- f) a lehetséges új kockázatok meghatározására és értékelésére szolgáló módszereket véglegesíteni kell;
- g) értékelni kell a közösségi stratégia végrehajtását;
- h) nemzetközi szinten elő kell mozdítani a munkahelyi egészségvédelmet és biztonságot.
2. A Tanács tudomásul veszi a Bizottság azon véleményét, hogy a fenti célok megvalósítása érdekében a továbbiakban átfogó megközelítést kell kialakítani, figyelembe véve a következő cselekvési területeket:
- a) A nemzeti stratégiáknak olyan eszközök végrehajtására kell elsősorban figyelmet fordítaniuk, amelyek a jogszabályok magas szintű betartását biztosítják, különösen a kis- és középvállalkozások (KKV-k) és a nagy kockázattal járó ágazatok körében:
- a bevált gyakorlatok terjesztése helyi szinten,
  - képzés és oktatás,
  - egyszerű eszközök és iránymutatások kidolgozása,
  - a magas színvonalú prevenció szolgáltatások jobb elérhetősége,
  - a munkaügyi felügyelőségek megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásainak biztosítása,
  - nemzeti és közösségi szintű gazdasági ösztönzők alkalmazása.
- E stratégiáknak – ahol lehet, hogy a nemzeti prioritásoknak és körülményeknek megfelelően – különösen a demográfiai változásokkal, az egészségügyi felügyelet megelőző hatékonyságával, a munkavállalók rehabilitációjával és újbóli beilleszkedésével, a jobb és eredményesebb jogszabály-végrehajtással, valamint a politikák koherenciájának fokozásával kell foglalkozniuk.
- b) A nemzeti stratégiákban törekedni kell mérhető célok kitűzésére a munkahelyi balesetek és a foglalkozási megbetegedések előfordulásának csökkentésére vonatkozóan az érintett munkavállalói kategóriák, vállalkozástípusok és/vagy ágazatok tekintetében.
- c) Az igazgatási és intézményi szabályozási keret fejlesztése nemzeti és közösségi szinten egyaránt továbbra is kiemelt prioritás, és az értékelés fontos szerepet tölt be ebben.
- d) Erősíteni kell a vonatkozó politikáknak – mint például a közegészségügyi és a foglalkoztatási politikának – a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra vonatkozó politikákkal való koherenciáját.
- e) További kutatást igényelnek az új és a hagyományos munkahelyi kockázatok, például a következő területeken:
- pszichoszociális problémák, valamint izom- és csontrendszeri megbetegedések,
  - veszélyes anyagok, reprodukív kockázatok és az új technológiák, például a nanotechnológiák következtében jelentkező kockázatok,
  - az új munkaszervezési formák következtében jelentkező kockázatok, és
  - a munkahelyi egészségvédelem és biztonság irányítása,
  - a nemek közötti különbség szempontjainak megfelelő figyelembevétele.
- f) A munkahelyeket úgy kell megtervezni, hogy a munkavállalók foglalkoztathatósága az aktív kor folyamán végig biztosított legyen. A munkahelyeket ugyanakkor az idősebb és fogyatékkal élő munkavállalók egyéni szükségleteihez kell igazítani.
- g) Az oktatás minden szintjén és minden területén elő kell mozdítani a viselkedésmintáknak a munkahelyi biztonság és egészségvédelem tekintetében való változását.
- h) Az elért eredmények mérésére szolgáló új eszközöket és az összes szereplő által mind nemzeti, mind európai szinten tett erőfeszítéseket különösen eredményjelző táblák segítségével tovább kell fejleszteni.
- i) Fokozni kell a nemzetközi együttműködést, és folytatni kell a Nemzetközi Munkaügyi Szervezettel, az Egészségügyi Világszervezettel és más nemzetközi szervezetekkel való aktív együttműködést.

II.

A Tanács:

1. üdvözli a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos új közösségi stratégiáról (2007–2012) szóló bizottsági közleményt;
2. úgy ítéli meg, hogy az említett közlemény értékes keretet biztosít az EK-Szerződés 137. cikkének további eredményes közösségi szintű végrehajtásához;
3. oszttja a Bizottság azon véleményét, hogy a munkahelyi egészségvédelem és biztonság nemcsak a munkavállalók életét és egészségét óvja, és növeli motiváltságukat, hanem létfontosságú szerepet játszik a vállalkozások versenyképességének és termelékenységének növelésében és a szociális védelmi rendszerek fenntarthatóságához való hozzájárulásban is azzal, hogy csökkenti a munkahelyi balesetek és váratlan események, valamint a foglalkozási megbetegedések társadalmi és gazdasági költségeit;
4. hangsúlyozza, hogy a kollektív védő intézkedések és a kockázatoknak a kockázati forrásoknál való kezelése a megelőzés alapvető elveit alkotják;

5. úgy ítéli meg, hogy a jó munkahelyi közérzettel kapcsolatos átfogó megközelítésre alapozott, a munkahelyi egészségvédelemre és biztonságra irányuló közösségi politika céljának a munkahelyi balesetek és a foglalkozási megbetegedések folyamatos, tartós és következetes csökkentésének kell lennie;
6. támogatja a Bizottságot abban, hogy – a tagállamok tapasztalatainak, körülményeinek és lehetőségeinek figyelembevételével a munkahelyi balesetek előfordulási arányának 25 %-os közösségi szintű csökkentésére törekszik;
7. hangsúlyozza az alábbiak szükségességét:
  - a) el kell ismerni a „jó munkahely” jelentőségét és az azt megalapozó elveket, vagyis az alkalmazotti jogokat és az alkalmazottak aktív részvételét, az esélyegyenlőséget, a munkahelyi biztonság és az egészség védelmét, valamint a családbarát munkaszervezést;
  - b) figyelembe kell venni az új kihívásokat, mint például a demográfiai változásokat és a munkaerő előregedését, az új foglalkoztatási trendeket, valamint az Európán belüli és az Európába irányuló, új és egyre nagyobb tömegeket érintő migrációs hullámokat;
  - c) – biztosítani kell a munkahelyi egészségvédelem és biztonság korszerű és hatékony jogi keretét,
    - szavatolni kell a közösségi jogszabályok pontos végrehajtását,
    - a közösségi jogszabályokat a már meglévő védelmi szint csökkentése nélkül egyszerűsíteni kell, és
    - a közösségi jogszabályokat a munka világában végbe menő változásokhoz kell igazítani;
  - d) az érintettek körében fokozottan tudatosítani kell a munkaerőpiacról munkahelyi baleset, foglalkoztatási megbetegedés vagy rokkantság következtében hosszú időre kiszorult munkavállalók rehabilitációjának és újbóli beilleszkedésének szükségességét;
  - e) többek között gazdasági ösztönzők felhasználásával további erőfeszítéseket kell tenni annak érdekében, hogy a vállalkozások hozzáállása az egészségvédelem és a biztonság aktívabb részvételt biztosító, integrált kezelése irányában változáson menjen keresztül;
  - f) fel kell kérni az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökséget, hogy segítse elő az információk és a bevált gyakorlatok cseréjét, valamint hogy – kockázatfigyelő intézetén keresztül – magas színvonalon gyűjtse össze az információkat a konkrét kockázatokról. Nagyobb figyelmet kell fordítani a szélesebb társadalmi-gazdasági folyamatokra és hatásokra;
8. felhívja a tagállamokat, hogy:
  - a) a szociális partnerekkel együttműködésben dolgozzanak ki és alkalmazzanak a nemzeti feltételekhez igazított, koherens nemzeti egészségvédelmi és biztonsági stratégiákat, amelyek – amennyiben lehetséges – mérhető célokat tartalmaznak a munkahelyi balesetek és a foglalkozási megbetegedések előfordulási számának további csökkentése tekintetében, különösen azokban az ágazatokban, amelyekben ezek előfordulási aránya az átlagnál magasabb;
  - b) a nemzeti szociális védelmi és egészségügyi rendszereknek biztosítsanak aktívabb szerepet a megelőzés javításában, valamint a munkavállalók rehabilitációjában és újbóli beilleszkedésének segítésében;
  - c) vizsgálják meg a Közösség foglalkoztatási és szociális szolidaritási programja (Progress), az Európai Szociális Alap és az egyéb közösségi alapok nyújtotta lehetőségeket a közösségi stratégia előmozdítása érdekében;
  - d) a problémamegoldásra és az eredményeknek a vállalkozások – különösen a KKV-k – számára történő azonnali átadására összpontosítva nemzeti és európai szintű információcserére és programjaikkal kapcsolatos együttműködésre ösztönözzék a nemzeti kutatóközpontokat;
  - e) a munkavállalók tájékoztatásának, képzésének és részvételének javítása, egyszerű útmutatás – különösen a KKV-k számára –, valamint a bevált gyakorlatok példáinak elemzése és terjesztése, és különösen az érintett felek helyi szintű hálózatépítése révén fokozzák a tudatosságot;
  - f) ösztönözzék a jó munkahelyi közérzet szisztematikus megközelítését olyan kezdeményezések segítségével, amelyek különösen az egészségvédelem és a biztonság, az egész életen át tartó tanulás és a nemek kérdésének az üzleti irányításba és az oktatás valamennyi szintjébe való integrálása révén kívánják javítani a munka minőségét;
  - g) gondoskodjanak a jobb, eredményesebb és valamennyi tagállamban egységes végrehajtásról, és tegyenek megfelelő lépéseket a munkaügyi felügyelőségek megfelelő forrásokkal történő ellátására;
  - h) minden megfelelő eszközzel folytassák a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet 2003-ban elfogadott globális munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi stratégiájának végrehajtását;
  - i) fordítsanak különös figyelmet az új foglalkoztatási trendekre, például az önfoglalkoztatás, a kiszervezés, az alvállalkozásba adás, a migráns munkavállalók és a kiküldött munkavállalók alkalmazásának terjedésére;
9. felhívja a Bizottságot, hogy:
  - a) a munka világában bekövetkező változásokat érintő megfelelő intézkedések meghozatala révén mozdítsa elő a munkahelyi egészségvédelmet és biztonságot;
  - b) biztosítsa a különböző szervezetek és bizottságokkal – például a munkahelyi biztonsági és egészségvédelmi tanácsadó bizottság (ACSH), a vezető munkaügyi felügyelők bizottsága, az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség és az Európai Alapítvány az Élet- és Munkakörülmények Javításáért – való és azok közötti jobb együttműködést, valamint az e területre vonatkozó új politikák és jogszabályok kidolgozása során vegye figyelembe az e szervezetek által adott információkat és a bizottságok véleményét;
  - c) továbbra is kísérelje figyelemmel és támogassa a jogszabályok végrehajtását valamennyi tagállamban;

- d) az ACSH-val és a szociális partnerekkel együttműködve készítsen az irányelvek alkalmazására vonatkozó iránymutatásokat, különösen a KKV-k részére;
- e) javítsa az egyéb közösségi politikákkal – különösen a munkaeszközök és a vegyi anyagok gyártásával és forgalmazásával kapcsolatos politikával, valamint a közegészségügyi, az oktatási és a hátrányos megkülönböztetés elleni politikával – való koordinációt;
- f) ösztönözze az ACSH-n belüli, a nemzeti stratégiákkal kapcsolatos vélemény- és tapasztalatcserét;
- g) az ACSH támogatásával javítsa a munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló, 1989. június 12-i 89/391/EGK tanácsi irányelv⁽¹⁾ 7. cikkének végrehajtását a megelőző szolgáltatások minősége, alkalmazási köre és hozzáférhetősége tekintetében;
- h) az ACSH-val szorosan együttműködve hozza létre a munkahelyi egészségvédelemmel és biztonsággal kapcsolatos irányelvek értékelésének közös módszertanát, fokozza az igazgatási és szabályozási keret további javítását és egyszerűsítését célzó erőfeszítéseket, figyelembe véve a 2007. március 8–9-i brüsszeli Európai Tanács által kitűzött célértéket, valamint a Bizottságnak a védelem már elért színvonalának egyidejű fenntartásával a szükségtelen adminisztratív terhek mérséklésére irányuló tevékenységét, és megfelelően tekintetbe véve a mikrovállalkozásoknak az e jogszabályok végrehajtásával kapcsolatos szükségleteit;
- i) biztosítsa, hogy a közösségi stratégia keretében előterjesztett új jogszabályok tiszteletben tartják a jobb szabályozásnak a 2007. március 8–9-i brüsszeli Európai Tanács által megerősített elveit, és ezért szükség esetén hatékony hatásvizsgálat kíséri azokat;
- j) az ACSH-val együttműködve vizsgálja meg a munkaadók közötti lehetséges együttműködési formákat azokban az esetekben, amikor egyazon munkahelyen több szinten vannak jelen alvállalkozások;
- k) működjön együtt a jogalkotó hatóságokkal a munkahelyi biztonság és egészségvédelem olyan megfelelő európai statisztikai rendszerének létrehozásában, amely figyelembe veszi a különböző nemzeti rendszereket és nem eredményez újabb adminisztratív terheket;
10. felhívja a szociális partnereket, hogy:
- a) az ágazati szociális párbeszéd keretében dolgozzanak ki kezdeményezéseket, és biztosítsák, hogy a munkavállalók képviselői több lehetőséget kapjanak a foglalkozási kockázatok szisztematikus kezelésében való részvételre;
- b) vállaljanak aktív szerepet a közösségi stratégia alapelveinek európai, nemzeti és regionális szintű, valamint az egyes vállalkozások szintjén történő terjesztésében;
- c) tevékenyen működjenek együtt országaik hatóságaival a nemzeti munkahelyi egészségvédelmi és biztonsági stratégiák kidolgozásában és végrehajtásában;
- d) mozdítsák elő és népszerűsítsék a munkahelyeken a foglalkozási kockázatok megelőzésével kapcsolatos elvek megfelelő alkalmazását;
- e) folytassanak tárgyalásokat a munkahelyi erőszak és zaklatás megelőzéséről, és vegyék figyelembe a munkahelyi stresszel kapcsolatos európai keretmegállapodás végrehajtásának értékelését;
- f) nemzeti és közösségi szinten egyaránt növeljék az egészségvédelmi és biztonsági feladatokkal megbízott munkavállalói képviselőknek, valamint a munkáltatóknak, különösen a KKV-knak nyújtott technikai támogatást és képzést.

⁽¹⁾ HL L 183, 1989.6.29., A legutóbb az 1882/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 284., 2003.10.31., 1. o.) módosított irányelv.